
Beslutsunderlag

Utfärdat 2025-05-02

Diarienummer 0174/2025

Handläggare Kurt Lindman

Telefon: 031-618815

E-post: kurt.lindman@renova.se

REMISS FRÅN KLIMAT- OCH NÄRINGS- OCH SAMORDNAD MILJÖBEDÖMNINGS- OCH TILLSTÅNDS-PRÖVNINGSPROCESS, SOU 2024:98. (SLK-2025-00188)

Förslag till beslut:

1. Styrelsen i Renova Miljö AB beslutar att tillstyrka svaret samt översända bifogat yttrande till SLK som svar på remissen.

Ärendet

Under de senaste fem åren har ett antal utredningar genomförts som syftat till att effektivisera miljöbedömnings- och tillståndprocesser. Den nu framlagda ”Miljötillståndsutredningen” tar upp resultat från dessa tidigare utredningar och innebär ett brett genomförande av många gamla och nya förslag. Syftet med förslagen är att förenkla och förtydliga processerna. Ett annat syfte är att öka överensstämmelsen med EU-rätten. Dagens svenska miljölagstiftning innebär både en över och underimplementering av EU-rätten. Remissvaret ska vara besvarat den 2025-04-30.

Sammanfattning

Regeringen beslutade den 8 juni 2023 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att se över och lämna förslag på hur tillståndsprövningen enligt miljöbalken kan förenklas och hur det svenska regelverket kan förändras i syfte att Sverige inte ska ställa högre eller överlappande krav i förhållande till vad de relevanta EU-regelverken kräver. Att prövningsprocessen är uppdelad i två delar som inte är samordnade och med olika ansvariga aktörer leder till otydligheter och att processen riskerar att bli mindre förutsägbar samt mer utdragen rent tidsmässigt. Dagens regelverk och prövningsprocess gör stor skillnad på om det är fråga om en vattenverksamhet eller annan verksamhet utan att dessa skillnader alltid är motiverade eller logiska.

För att uppnå en sådan en rättssäker och effektiv process, organisation och tillståndsplikt föreslår utredningen en samordnad process för miljöprövning, dvs den sammantagna miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocessen, och de grundkrav för tillståndsplikt som finns inom EU-rätten. Med utgångspunkten att tillståndsplikten för verksamheter och åtgärder ska motsvara EU-rättens grundkrav får vi en tillståndsplikt som är förutsebar och konkurrenskraftig.

Det finns flera skäl för detta. En är att den samrådsprocess som i dag sker innan och separat från tillståndsprövningen medför att vissa moment som EU-rätten ställer krav på

utförs dubbelt. Ett sådant moment är att vi i dag har två eller tre former av offentliga samråd om en ny verksamhet eller åtgärd, ett eller två inom ramen för samrådsprocessen och ett inom ramen för efterföljande tillståndsprövning trots att EU-rätten endast ställer krav på ett samråd.

Beskrivning av ärendet

Renova har fått ärendet som en bolagsremiss från stadsledningskontoret. Utredningen har föregåtts av många utredningar genom åren som t ex Miljöbalkskommittén 1999, Miljöprocessutredningen 2007, Utredningen om en effektiv Sevesolagstiftning 2011, Vattenverksamhetsutredningen 2012, Miljömyndighetsutredningen 2013, Bygglovsutredningen 2020, Miljöprövningsutredningen 2020, Regeringsprövningsutredningen 2022, Produktivitetskommissionen 2023, Miljöstraffrättsutredningen 2022, Kärnkraftsprövningsutredningen 2023, En robust skogspolitik som ser skogen som en resurs 2024. Inom Regeringskansliet har man därutöver drivit ett antal ärenden som: Förbättrat genomförande av MKB-direktivet 2021, Bättre förutsättningar för vattenkraftens omprövning 2024.

Miljötillståndsutredningen är i sig mycket omfattande med sina 1 sidor. Ändringar i Miljöbalken föreslås i kapitel 1, 2, 7, 9, 11, 15, 16, 17, 19, 23, 24, 25, 26, 28, 29, 30 och 32. Därutöver att det 22 kapitlet tas bort och att ett nytt kapitel 20 införs.

I övrigt föreslås ändringar i 28 lagar och 31 förordningar. Den nya lagstiftningen ska gälla från den 1 januari 2028.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Det är svårt att bedöma effekten av förslagen i detta skede. Ambitionen är att lagstiftningen ska bli tydligare och bidra till en effektivisering.

Bedömning ur ekologisk dimension

Det är svårt att bedöma effekten av förslagen i detta skede. Syftet med utredningsförslagen är inte att ändra de miljömässiga ambitionerna.

Bedömning ur social dimension

Det är svårt att bedöma effekten av förslagen i detta skede. Genom att bara ett samråd genomförs i ett läge då det finns ett mer underlag bör inte värdet av samrådet minskas utan snarare tvärtom.

Samverkan

I förekommande har samverkan inte skett med de fackliga organisationerna. Arbetstagarorganisationer är representerade i styrelsen.

Bolagets bedömning

Se bilaga Renovas yttrande om förslag till revidering av Göteborgs Stads elektrifieringsplan.

Beslut av principiell beskaffenhet

Frågan är inte av sådan principiell beskaffenhet eller annars av större vikt att frågan ska hemställas till Göteborgs Stads Kommunfullmäktige för ställningstagande.

Bilagor

1. Renovas yttrande om Miljötillståndsutredningen